

MAGYAR KÖNYVESHÁZ.

ADALÉKOK SZABÓ KÁROLY RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁRÁ- NAK I. KÖTETÉHEZ.¹

1.

[442] **Krakkó. 1558.**

«*Székely Istvánnak: Világ Krónikája.* Krakóban. 1558.»

Igy említi e kiadást *Szláv S. I.* [Sándor István] Gellért R. F.: «G** Nevezetű Svédi Grófnénak Rendes Történeti Egy Juhászi Játékkal Egyetemben» című németből magyarra fordított s Pozsonyban és Kassán 1778-ban kiadott munkájához írt előbeszédében az *As* levél *a* oldalán. A fordító az előbeszédben megjegyzi, hogy az ott felsorolt könyvek «*kezei alatt*» voltak² s így ott kellett lenni a fenti kiadásnak is. Ez adat szerint tehát a Székely Krónikájának az 1559-iki Krakkói kiadásán (RMK. I. 38.) kívül egy 1558-iki (első) kiadása is volt, melyből azonban ma már egy példány sem ismeretes. A Krónika ajánlása 1558 július hó 20-án kelt s így, több mint öt hónap alatt, kikerülhetett a sajtó alól. *Harsányi István.*

2.

[443] **Debreczen. 1575.**

«*Valkai Andrásnak: Hunyadi Jánosnak Nándor-Fehérvár alatt való Viadaljáról.* Debretzenben 1575.»

¹ Az utolsó számozott (439. sz.) adalék e folyóirat 1900. évi folyama 202. lapján jelent meg. Ehhez jó (440-nek) az 1901. évf. 68—69. lapjain leírt javított visolyi biblia töredéke és 441. sz. a. az 1902. évf. 125—126. lapjain ismertetett 1670-iki löcsei Balassa-kiadás. — Midőn a régi magyar könyvtár adalékainak ez új sorozatát megindítjuk, nem mulaszthatjuk el, hogy dr. Dézsi Lajos ny. r. egyetemi tanárnak, régi irodalmunk e kiváló ismerőjének a szerkesztőségünkhöz beküldött adalékok felülbírlásánál s egybeállításánál kifejtett értékes közreműködéséért őszinte köszönetünket ne nyilvánítsuk. — *A szerk.*

² Említi a többek között *Csanádi Demeter* «Második János Király történeti. Debretzenben 1577» cz. könyvét is, mely kiadásból ma már egy példány sem ismeretes. (RMK. I. 124.)

Így említi *Szláv S. I.* [Sándor István] Gellért R. F.: «G** Nevezetű Svédi Grófnénak Rendes Történeti Egy Juhászi Játékkal Egyetemben» cz. németből magyarra fordított s Pozsonyban és Kassán 1778-ban kiadott (Petrik. I. 881 lap) munkájához írott Elöl-Járó Beszédben az A₄ levél a oldalán, az előző sz. alatt idézett kifejezés kíséretében. E műnek ma egy példánya sem ismeretes. *Danielik* (Magyar írók. II. 359. lap) is említi e historiás éneket ekképen: «Historia az vitéz Hunyadi János erdélyi Vajdáról (versekben). Debreczen, 1575.» Szabó K. Régi Magyar Könyvtára nem említi. *Harsányi István.*

3.

[444] Kolozsvár. 1577.

«*Tinódi Sebestyénnek*: Egyéb sok apróság Vers-iráfi. Kolozvárat 1577.»

Így említi Tinódi apró verseinek e kiadását *Szláv S. I.* [Sándor István] Gellért R. F.: «G** Nevezetű Svédi Grófnénak Rendes Történeti Egy Juhászi Játékkal Egyetemben» cz. németből magyarra fordított s Pozsonyban és Kassán 1778-ban kiadott (Petrik. I. 881 lap) munkájához írott előljáró beszédében az A₃ levél a oldalán az I. [442.] sz. a. idézett kifejezés kapcsán. Ma egy példánya sem ismeretes. A fenti kiadás előtt felsorolt verseknél az évszámok az iratás évét jelölik. (Vagy talán a kiadásét?)

Harsányi István.

4.

[445] Galgócz. 1585.

Manckovics Bálint. AZ. KEREZ- | TYENI TVDO- | MÁNNAC
FŐ ÁGA- | IROL VALÓ SZÜKSÉGES | Könyvetske, Melly á ß, Iraf- |
nac Kütfeieből való Bizoñ- | fagockal meg erőfitetuen, | HVSZON-
KÉT ÁGBA | rendeltetett | Hieróimus Raufcherus | Mester által. |
Kiből azoc, à kiknec az Iften | Igéie niluan nem predikaltatic,
Az | Kereztyéni Tudománnac Fonda- | mentomat meg tanulhattyc :
A kik- | nec kedig predikaltatic, Mindenic | Predikatiot iobban meg
érthetic.

12-r. A—O₂ (itt megszakad) = 13²/₁₂ ív = 158 sztlan levél. Elöl: czímlap, ajánlás és ker. olvasónak 12 sztlan levél.

Manckovics Bálint könyvnyomtató ajánlóleveléből, mely «Az Nemzetes És Nagysagos Groff Anna Afzonnac, Az Tekintetes es Nagyfagos Groff Jvlivs Wram &c: Es Nagyfagos nehai Turzo Ersebet Afzfzonym Szerelmes Leanyánac» szól, valamint Vidas Lénárt galgóczi lekipásztornak a Ker. Olvasóhoz intézett soraiából kiténik, hogy Rauscher Jeromos német nyelven megjelent ezen munkáját Manckovics Bálint galgóczi könyvnyomtató fordította le magyarra. Manckovics ugyanis az ajánlás 5-ik és 6-ik levelén ezt

mondja: «Irta meg Német nyelven az Tudos ember, Hieronymus Rauscher, Rhenus vize mellet valo Palatinusnac, Wolfgangus Hertzegneec vduarbeli Prędikatora, nagy iftenefen, loc iambornac lelki epületire. Kit en előmbe veęen meg tolmaczoltam Magyar nyelvre, iollehet nę ekes fzuol.»... Vidas Lénárt galgóczy lelkipásztor pedig a Ker. Olvasóhoz írt sorában ezt állítja: «Azonközben akada kezemben ez kis könyvetske, mellyet nagy munkáual, Mantskouit Bálint az Könywnyomtato, Németből fordítot volt Magyarra».

Kétségtelenül galgóczy nyomdatermék, mert Mancskovics Bálint 1581—1585. években Galgóczon nyomdászkodott, azután ment Vizsolyba. Hogy 1585-ik évi sajtótermék, az kitünik Vidas galgóczy lelkésznek a ker. olvasóhoz intézett utolsó soraiból: «Költ Galgotzrol sz. Marton napian, 1585».

M. Nemz. Múzeum könyvtára.

Horváth Ignác.

5.

[446] Nagyszombat. 1596.

Telegdi Miklós. nac Rõuid Sommaia. Irattatot | deakul Canifjus Petertül, Ma- | gyarra fordettatot Te- | legdi Mikloftol. | Melyneec è végen, egy nehany | aietatos imadflagokatis ta- | lal à kerefztyen ol- | vaffo. | NYOMTATTA- | tot Nagy Szombatban, | M. D XCVI. | esztendõben.

Kis 8-r. 6, többé-kevésbé csonka levélnyi töredék.

A címlap felsõ része hiányzik, melyen valószínűleg ez a sor: «Kerefzteni tudoman» van nyomva. Könyvtáblából kiáztatott példány.

M. Nemz. Múzeum könyvtára.

Horváth Ignác.

6.

Debreczen. 1598.

Ujfalvi Imre. O es Uy Kalendarivm, Christus Urunk születe-
tése utan (1598.) Esztendõre. UIFALUI IMRE, Debreceni Schola
Mester által irattatot, es azon délre számlaltatot. Debreczenben.

Töredék. 16-r. Egy XVI-ik századbéli debreczeni nyomtatvány tábláiból áztattam ki. Elsõ címlapja hiányzik. A címet szerző 1599-iki kalendáriuma (RMK. I. 308.) után írtam le. Megvan a 2-ik, 3-ik, 6-ik, 7-ik, 9-ik, 11-ik, 12-ik levél a következõ tartalommal: «Az Jegyeknek magyarázattya». (2-ik levél a lap.) Január 1—31. Február 1—16. Április 17—30. Május 1—31. Junius 1—16. Julius 17—31. Augusztus 1—17. Október 18—31. November 1—17—31. Deczember 1—16. Megvan továbbá a másod-címlap a következõ szöveggel: «JUDICIUM | Az az, | ITELET, | Az Eghnek es Csillagoknak | forgalabol az 1598 eztendõ- | nek allapattya felõl, ugyan azon | author által irattatot. | Job 38. vers 31. | (5 sorban). Jupiter ez Eztendõnek Ura, Sa- |

turnus es Mars közöfi. | A Judiciumból (a czimlevéllel) megvan öt levél. Összesen 12 levél. (A Judicium levelei rongáltak.)

Széll Farkas a Magyar Könyvszemle 1892—1893. évfolyamának 223-ik lapján, *Bartha Boldizsár* Debreczeni Chronicájának (II. kiad. 19 l.) Ujfalvi Imre 1598 esztendőre írt Kalendáriumjára vonatkozó adatára hivatkozva, jogosan következtette, hogy Ujfalvi az 1598. évre is szerkesztett már nap tárt, mert ime töredékünk ezt kétséget kizárólag igazolja. A *Bartha* Chronicájából közölt jövendőli vers (melyben a 2-ik sor a 3-ikkal van fölcserélve) töredékünkön (a másod-czímlap *b* oldalán) betűszerint így hangzik: «Bizonyos fundamentomból irat- | tatot jüvendüles.

*Ezer hat baz ötven hetben
Mikor jambor irz enniben
Rezzen vilagh minden rezben :
Intlek fel nez ily iggyedben.
Mert vagy jegy kezd köldben lenni,
Vagy az Halys vißa folni,
Az nagy Taurus clovadni,
S-kis Halcyon aluttatni.*

E.(mericus) U.(ifalvi)».

Töredékünkön a következő régi magyar (bizonyosan Ujfalvi Imre által írott) distichonok olvashatók:

- (Január.) Lakial, egyel jambor utanna iol-is alugyal,
Ha Vincze feulik, ímet az pincze telik.
(Április.) Martius ha szaraz, Maiuffal nedves Aprilis,
Az eztendőben buza, bor olcso lefzen.
(Május.) Örvengy füveknek, viragoknak, es madaraknak,
Meny az banyaban, vahgy eret hol akarod.
(Julius.) Ha moft nem mivelz iöv telben kopog az allad,
Orvoft tavoztas, tifzta io kannat igyal.
(Október.) October mustert tólti ladadat aranyal:
Es tavali ködment veghre kerestet elő.
(November.) Ely moft lud hullal, hayts az forratot (sic) utana,
Sertefeket hizlaly, bors az etekben legyen.

Sárospataki ref. főiskolai könyvtár.

Harsányi István.

7.

[447] Bázél. XVI. sz.

Calepinus (Ambrosius). AMBROSII CALEPINI | DICTIONA-
RIVM | VNDECIM LIN- | GVARVM. | IAM POSTREMÒ | ACCV-
RATA EMENDATIONE, ATQVE INFINITORVM AV- | torum
monumentis, certis & expressis syllabarum quantitatis notis, om-
niumq; | vocum significationibus, flosculis, loquendi formis, prover-
bialibus sententiis, | caeterisq; ad Latinis fermonis proprietatem,

elegantiam, & copiam pertinentibus | rebus, quanta maxima fide ac diligentia fieri potuit, ita exornatum, vt | haec studioforum ufibus accomodatius | non prodierit. | *Respondet autem* LATINIS *vocabulis,* | HEBRAICA, | GRAECA, | GALLICA, | ITALICA, | GERMANICA, | BELGICA, | HISPANICA, | POLONICA, | VNGARICA, | ANGLICA. | ONOMASTICVM | verò: hoc est, | *PROPRIORVM NOMINVM, REGIONVM, GENTIVM, VRBIVM, MON-* | *tium, Promontiorum, Marium, Stagnorum, Fluminum, Homi-* | *num, & similibus catalogum, maxima | etiam acceptione locupletatum, & praecipuarum rerum Germanicâ explana-* | *tione illustratum, seorsim adjunximus.* | (Nyomdászjegy.) CVM GRATIA ET PRIVILEGIO IMPERATORIO. | BASILEAE.

2-r. 1582, Onomasticon 302 szott kéthasábos lap. Elöl: címlap, typographus studioso lectori, Ambrosius Calepinus eremitanus Senatus, populoque Bergomensis és Calepinus élete. 4 sztan levél.

Rézkaposos, fatáblás, préselt disznóbőr kötése 1617-ből való.

M. Nemzeti Múzeum könyvtára.

Horváth Ignác.

8.

[448] H. n. XVI. sz. (Vizsoly. 1590 és 1593 között.)

Az Evangeliumoc és az Epistolak: Mellyeket Esztödő által szoktak az Keresztyéneknek Gyűleködzetibe olvasni, és hirdetni...

12-r. Töredék. Az *A* ívből 4 (*A*, *A*₂, + két jeltelen), a *B* ívből szintén 4 (*B*, *B*₂, *B*₃, *B*₄) = összesen: 8 levél, melyeknek felső széle (6—7 sorral) le van vágva. Mantskovit Bálint vizsolyi nyomdász «Index Bibliævs»-ának (Vizsoly. 1593. RMK. I. 275.) bekötési tábláiból áztattam ki. Az «Index Bibliævs» e példányát Pap Ferencz nevű tulajdonosa 1593-ban köttette be, a mint ezt az előtábla külső oldalába préselt neve és az 1593 évszám bizonyítja. (Valószínű, hogy a vizsolyi nyomda mellé könyvkötő-műhely is volt berendezve.) *Töredékünk betűi teljesen egyeznek az «Index Bibliævs» betűivel és így kétségtelen, hogy vizsolyi nyomtatvány, még pedig — miután a vizsolyi nyomda első terméke a Károli Gáspár Bibliája (RMK. I. 236.) volt 1590-ben (v. ö. Károly Gy. Hugó: Abaujmegye XVI. századbeli műveltség-történetéből. Kassa. 1875. 29 lap), a töredék pedig az 1593-ik évben a bekötés alkalmával helyzetetett bibula helyett a barna bőrrel borított táblákba — az 1590 és 1593 évek közötti időből.* Töredékünkkel a vizsolyi nyomtatványok száma (t. i. a melyeknek ottani nyomtatása kétségtelen s a melyeket vizsolyi nyomtatványoknak tartanak. Lásd e sorok írójának adatait a Sárospataki Ref. Lapok 1909-iki évf. 382. és 393. l.) 11-re emelkedett. Fenti címét az 1589-iki monyorókeréki kiadáséről (RMK. I. 228.) írtam le, amelytől beosztása — szövege, mely a Heltai-féle fordításhoz áll

legközelebb, egyezik — csak annyiban tér el, hogy az Evangeliomokból vett részletek után «Rövid értelme» címmel mindenütt egy, a fölvevett részlet értelmét röviden összefoglaló és magyarázó szakasz következik, a miből az tűnik ki, hogy ez a vizsolyi kiadás amahhoz viszonyítva: bővített kiadás volt. «Az Evangeliomoc es az Epistolak» cz. könyv vizsolyi kiadásáról eddig semmit sem tudunk.

Sárospataki ref. főiskolai könyvtár.

Harsányi István.

9.

Nürnberg. 1604.

Szenczi Molnár A. Dictionarium.

Szabó Károly: Régi Magyar Könyvtárában I. 392. sz. alatt Szenczi Molnár Albertnek Nürnbergben 1604-ben megjelent *Dictionarium Latino-magyaricum* című munkáját adja. A leírásban az ívek száma után a következő megjegyzés olvasható: «... az Y ív, egy oldali félszeg nyomtatás következtében, váltva minden kétkét lapját egészen üresen hagyván, és így egy ív helyett két ívet vévén igénybe: így lön az őszves [így!] szöveg 40 ív = 320 szttlan (kéthasábos) levél, melyből a kettős Y ívben 16 lap és a Qq ívben a 3 utolsó lap teljesen üres». Alább: «Az Y ívben levő félszedség minden példányban egyaránt meg van».

Az árvavármegyei Csaplovics-könyvtárban sikerült föllelnem a nevezett munka egy igen szép teljes példányát. Egykorú hártakötésben, a melyben — mint valamennyi eddig ismert példányban — együtt van a latin-magyar és a Szabó RMK. I. 393. sz. alatt leírt magyar-latin rész.

A Csaplovics-könyvtár példánya azonban eltérő a Szabó által ismertett példányoktól, a mennyiben az Y ív félszedsége nélkül való példány — a nélkül, hogy az ív sajátosságán valami könyvkötői javítás útján változtattak volna.

Ebből a leletről következtetnünk lehet, hogy nyomtatás közben észrevették a hibát s — javítottak rajta, s a Csaplovics-könyvtár példánya unicum a javított példányokból.

Az Y ív sajátossága e példányban csak annyi, hogy az ívjelzésben Y₅ helyett nyomdahibából Y₃ áll.

Alsókubín. Csaplovics-könyvtár.

Rera Dezső.

10.

[449] Frankfurt. 1608.

Molnár Albert (Szenczi). Szent Biblia Az az: Istenec O es Uy Testamentomanac Prophetac es Apastaloc által megiratott szent könyvei. (*Károli Gáspár fordítása.*) Frankfurt, 1608. 2-r.

Említi *Le Long*, Bibliotheca Sacra, pars altera. Lipsiae, 1709. pag. 374.

[«Eadem (scil.: Biblia Hungarica) secunda curâ in lucem edita ab Alberto Molnar, fol. Francofurti 1608.»], 513.: [«Eadem (scil.: Biblia Hungarica) in folio. Francofurti.»] Nem téveszti össze az 1608-iki hanau kiadással, mert azt az itt idézett lapokon a frankfurti kiadás előtt külön említi. Továbbá említik: *Hagemann*, Nachrichten von Uebersetzungen der Bibel. 385. l. — *Riederer*, Nachrichten zur Kirchen-Gelehrten- und Bücher-Geschichte; aus gedruckten und ungedruckten Schriften gesammelt. II. köt. (Altdorf, 1765.) 18. l. («In bemeldetem 1608 Jahre ist auch diese verbesserte Bibelübersetzung zu Frankfurt in Folio aufgelegt worden, welche an der Zahl der ganzen Bibelausgaben die dritte war».) *Hagemann* és *Riederer* Le Long-ra hivatkoznak. Szenci Molnár Albert naplójában, levelezésében és irományaiban (a Magy. Tud. Akad. megbízásából jegyzetekkel ellátva kiadta *Dézsi Lajos*. Bpest, 1898.) erről a frankfurti kiadásról egyetlen adat sem található. *Le Long* adata alapján azonban bátran fölvehetjük.

Harsányi István.

11.

[450] Debreczen. 1610.

Prognosticon astrologicum. Prognosticon Astrologicum. | Az az, | Az eghi csillagok- | nak forgafabol való itilet, ez | mostani 1610. Eztendőben | nemünemű törteneendő dolgok- | rol, es bizo- nyos üdőknek al- | lapattyarol. | Az Krakay Kalendariumbol Ma- | gyarra fordítatot. | DEBRECZENBEN. | Nyomtatta Lipfiai Pál.

16-r. Csak 15 sztan levele van meg, tudniillik: a czimlap, C₂—Cs, D₁—D₇. jelzetű levél.

Könyvtáblából kiáztatott példány néhai Knauz Nándor cz. püspök könyvtárából.

M. Nemz. Múzeum könyvtára.

Horváth Ignác.

12.

[451] Kassa. 1611.

Naptár az 1611-ik évre.

«1610. 2. Decembris. Johannes Fischer typographus offert *primitias artis suae*, hic apud nos inchoata calendaria sat». Kassa város jegyző-könyvében. A naptár tehát a *legrégebb kassai nyomtatvány*.

Kemény Lajos.

13.

Keresztúr. 1611.

Kalendarium. CALENDARIVM | Az az: | AZ EZER HATZAZ TIZENEGIEDIK | EZTENDŐ NAPIANAK SZAMLÁ- | lafa az kőzen-

fejes Practikauaal, es Afpe-|ctufokkal, Planetaknak foliafiual, es az|eghi ielekben valo belepefekkel|egyetemben, mely harmadik|biffextilis vtan.| Az KRAKAI BERNARD|Doctor Academianak fő Aftro-|logufanak irafabol Magyarra|fordittatot.| NIOMTAT-TATOTT KE-|rezturat Farkas Imre által.

8-r. 38 sztlan levél. Czimlapja és naptári része veres és fekete nyomással. Szabó Károly: Régi Magyar Könyvtár I. kötetének 430. száma alatt nagyon röviden említi Mátray Gábor ismertetése után, mely az Uj M. Múzeum 1853. II. 182. lapján jelent meg.

M. Nemz. Múzeum könyvtára.

Horváth Ignác.

13/a

Kassa. 1613.¹

Naptár az 1613-ik évre.

«1612. 29. Novembris. Johannes Fischer typographus offert calendaria per se impressa sat.» Kassa v. jegyzőkönyve.

14.

[452] **Kassa. 1614.**

Kalendarium, |AZ IDŐNEK ES| az önnepeknek változáfáról| való ítelet, Christus Wrunk Bűletéfe után|1614. |Eztendőre, |AZ KRACKAI LAN CZ ZYCHINIVS|MIKLOS M. és az Philofophia-nak Doctora| által irattatot: és Magyarra for-|dítatot: |D Három Ecclipsis leßen ez eBtendőben, |az napban egyßer, az holdban ketßer, az kiről|olvashatz az Kalendarium vegeben. |CASSAN| Nyomtatta Fischer Ianos. |

114×90 mm. nagyságú nyomtatvány a Kassai Múzeum könyvtárában K I. 1. jelzet alatt. Ifj. Kemény Lajos a *Magyar Könyvszemle* 1895. évfolyamában közli ennek a naptárnak az 1615. évre szóló töredéke czimét, mely már Fischer utódjának, Feszt Jánosnak a munkája, a ki tudvalevőleg Fischer özvegyét nőül vette.²

A jelen példány — sajnos — szintén csonka, mindössze az első és utolsó íve van meg (a könyvtár rendezésekor egy teljesen szétrongyolódott kötésből áztattam ki), a közbülső két ív hiányzik.

Az egész naptár eredetileg négy ívből állott; A, B, C, D jelzésű 8—8, összesen 32 levélből. A napfényre került kalendarium A íve tartalmazza a betűszerint adott czimét, a nevezetesebb évszámokat (köztük a magyarok-

¹ V. ö. M. Könyvsz. 1878. 268. l.

² M. Könyvszemle. 1902.

nak első és «2. bé idővélek» utánit), az aranyszámot, a római adószámot, epaciát, a farsang idejét és e figyelmeztetést:

■ Az nap változó Innepeket, és egyeb Inneplő napokat, rend Berint helyén találod ez Kalendariomban.

Ez után következik «Az Jegyeknek magyarázattia, Az Eghbeli tizenkét Jelek és a tulajdonképeni naptári rész» (példányunkon január 1-től július 18-ig).

Az utolsó, D jelzésű iven látjuk a konyhakerti veteményekre vonatkozó jóslás végét, a Békefégről, és Hadakról, a Betegfegekről, a Követfegekről, a Gyuladáfokról, a Terhes ABboniállatokról, (E)gynehany OrBagoknak és tartomanioknak allapatiaról és Iföben. Az Kereztienekről, Az Sidokról, Az Törökokról és Tatárokról, Lengyel OrBagról, Magyar OrBagról, Erdelyről (a legbővebben) szóló jövendöléseket. A Kalendárium «végeben» 4 oldalon olvashatunk «Az tizenket egybéli ieleknek... és az allatok valo OrBagoknak S i t u f a-ról». A naptár utolsó oldala (a 64-ik) üres.

Kassa, Rákóczi-Múzeum.

Rössler Elemér.

15.

[453] **Bécs. 1616.**

Kopcsányi Pap Márton. AZ EVANGELI-|VMOK ES EPI-|STOLAK MELLYEKET|Efstendeó által olvaftat az A-|nyafzentegyház Vafárnapokö|és az innepeken; a Kalēdarium-|mal; ennehány Karácsonyi és|Hufuēti Enekekkel; és az igaz|Keresztyēni és Apostoli hitnek|efmeretireól valo rövid ta-|nűfággal. |*NYOMTATTAK BECSBEN,|CIO. ICO. XVI. efstendeóbenn.*

8-r. 153 szottlevél. Elöl: czimlap, latin ajánlás, az kegyes olvasónak, innepek táblája, naptár 15, végül: utasítás a falusi prédikátoroknak és nyomdahibák 3 sztlan levél.

Hozzájárul: Az Igaz Keresztyēni Es Apostoli Hitnek Esmetireól.

14 sztlan levél *—** 6 jelzéssel.

Szabó Károly RMK. 461. sz. alatt említi ennek a munkának 2-ik kiadását, mely szintén Bécsben 1616-ban nyomatott.

M. N. Múzeum könyvtára.

Horváth Ignác.